

TKP'nin Sesi

TKP Siyasi Büro tarafından hazırlanan Haftalık Bülten

11 Temmuz 2009 Cumartesi

Çin'in Sincan Bölgesi'nde son dönem yaşanan etnik çatışma haberlerine dair

Sincan'da yaşananları nasıl anlamalı?

Yaklaşık on gündür Çin Halk Cumhuriyeti'nin Uygurların yoğun olarak yaşadığı Sincan bölgesinden etnik çatışma haberleri geliyor. Olaylarda ölenlerin sayısına dair çelişkili haberler geliyor. Çok sayıda kişinin gözaltında olduğu, hatta tutuklandığı da bir gerçek. Türkiye'de basın konuya geniş ama tek yanlı bir biçimde yer verirken, Çin Halk Cumhuriyeti yönetimine karşı protesto gösterileri yapılıyor, her gün çok sayıda kınama açıklaması yapılıyor. İnsanların etnik nedenlerle baskılanmasına, birbirlerine boğazlamalarına ya da katliamların yaşanmasına seyirci kalınmaması sevindirici bir gelişme. Ama ne yazık ki Türkiye'de kendi güncel sorunlarına duyarsız, birçok haksızlığa ve zalimliğe sesini çıkarmayan bir toplum yaratıldığından Uygur Türkleri ile dayanışma amacıyla verilen tepkilere ihtiyatla yaklaşmak gerekiyor. Zaten tepkiler, olaylara ilişkin yalnızca tek yanlı bilgilere değil aynı zamanda açık çarpıtmalara da dayanıyor.

1. Hiçbir ülkede etnik ayrımlar nedeniyle nüfusun belli bir bölmesinin baskı altına alınması, bazı haklarının kısıtlanması, dil ve kültürlerini serbestçe kullanmalarının engellenmesi kabul edilemez. Ne yazık ki, dünyanın birçok ülkesinde bu tarz ayrımcı hatta inkarcı uygulamalara rastlanmaktadır.
2. Çin Halk Cumhuriyeti'nde yerleşik özgürlük anlayışının çok sayıda sorun barındırdığı ortadadır. Bu ülkenin işçi haklarının kısıtlanması, çocuk emeği kullanımı ve çevrenin kirletilmesi konularında da kabul edilmesi zor politikalara imza attığı bilinmektedir. Büyük bir ekonomik ve askeri güç olan ÇHC'nin idam cezasının yaygın biçimde "caydırıcı" bir önlem olarak kullanması da düşündürücüdür.
3. Ancak Uygur'da yaşanan olaylar tek başına Çin Halk Cumhuriyeti yönetiminin sırtına yüklenemez. Konuya ilişkin ABD, batılı ülkeler ve AKP hükümetinin kopardığı yaygaraya kulak asmadan soğukkanlı bir değerlendirme yapıldığında başka gerçeklerle de karşılaşılmaktadır.
4. Uygurlar, Çin Halk Cumhuriyeti'nde çok ciddi haklara sahipler. Eğitim, nüfus planlaması, dini inanç ve ibadet konularında Çin'de yaşayan diğer halkların sahip olmadıkları özgürlükleri kullanabilen Uygurların "hak" diye öne sürdükleri, Çin Halk Cumhuriyeti'nden ayrılmak. Zaten bu nedenle bölgeye "Doğu Türkistan" adı veriliyor.

5. Son olaylarda Türk basını Uygur Türklerine karşı bir soykırım uygulandığını ileri sürdü. Oysa olaylarda ölenlerin önemli bir bölümü Han kökenli, yani Çinli. Birçok ev ve işyeri Uygurlar tarafından yağmalandı ve yakıldı.
6. Tıpkı Tibet'te olduğu gibi, Uygur bölgesindeki ayrılıkçı hareket de uzun bir süredir ABD emperyalizmi tarafından destekleniyor. Hareketin dinci karakteri de özellikle göze çarpıyor. Türkiye'nin de uzun bir süredir Uygur Türklerinin ayrılıkçı faaliyetlerine örtülü destek verdiği biliniyor.

Bu koşullarda tartışmamız gereken bazı başlıklar olduğu açık:

Emperyalist ülkelerin birçok ülkede kışkırtıcı faaliyetlerini etnik sorunları kaşıyarak yürütmesi, bizim için önemsiz bir durum mudur? Dünyada bütün ayrılıkçı akımların isteklerinin karşılanması durumunda ortaya çıkacak tablonun insanlığın yararına olacağını düşünebilir miyiz?

ABD'nin İran'da muhalefeti kullanmak istediği, hatta zaman zaman tamamen kendi kontrolünde bir muhalefet türü yarattığı açıkken, Çin'de bu ülkenin başını ağrıttıkça çatışmalar için milyarlarca dolar para harcadığı bilinirken bu ülkelerin yönetimlerinden yana saf tutmadan emperyalist planlar nasıl bozulabilir? Geçmişte milliyetçi Miloşević'e tepki duyup emperyalistlerin Yugoslavya'yı kan gölüne çevirmelerine ve parçalamalarına seyirci kalan, hatta bunu alkışlayan bir zihniyetin solculukla ilişkisi olabilir mi? Aynı sorun bugün Sincan'da da yaşanmıyor mu?

Son dönemde mevcut sınırların değişmesi için çabaların yeniden yoğunlaştığını görüyoruz. Doğu Türkistan'ın bağımsızlık talebinin gerçekleşmesi, dünyanın bütün dengelerini altüst edecek bir içerik taşır. Japonya geçtiğimiz hafta Rusya'ya ait Kuril adalarında yeniden hak iddia etti. Faşizmin bozguna uğratıldığı İkinci Dünya Savaşı'nın bütün sonuçlarının ortadan kalkması için yoğun bir faaliyet sürüyor. Bu koşullarda Sincan'da yaşananları tek başına Uygur Türklerinin özgürlükleri açısından değerlendirmek ne kadar sağlıklıdır?

ABD güdümündeki bazı Uygur örgütlerinin sözcülerinin Osmanlı'ya övgü düzmesi, son dönemde "Türk ve İslam dünyasında yeni bir açılım" peşinde koşan AKP hükümetinin stratejisinin sanıldığından daha geniş bir etki alanına sahip olduğunu göstermiyor mu?